

תוכן עניינים

חלק א': עקרונות יסוד	1
שער א': מבוא	1
פרק א': המסגרת הנרמטיבית המסדירה את זכויות הנכים	1
פרק ב': מעמדן הנורמטיבי של הוראות אגף השיקום	3
פרק ג': פגיעה בזכות לשוויון ואיסור הפליה	5
פרק ד': עילת המידתיות	7
פרק ה': שיטת התיק הפתוח	9
שער ב': הקשר הסיבתי	11
פרק א': הקשר הסיבתי הנדרש לצורך זכאות על-פי חוק התגמולים	11
פרק ב': אסכולה כמבססת קשר סיבתי	13
פרק ג': הוכחת אופיו המיוחד של השירות - הוכחת הקשר הסיבתי	15
שער ג': אחריות המדינה בנזיקין	17
פרק א': היעדר אחריות המדינה	17
פרק ב': תביעת שיפוי מצד המדינה	19
1. כללי	19
2. בקשה להבאת ראיות לסתור - תביעת שיבוב שהגישה התובעת בגין תשלומים המשולמים על ידה	19
3. האם נושאת המדינה בנטל הפיצוי בתאונה מעורבת, כהגדרתה בסעיף 3(ב) לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים כאשר הנפגע הוא שוטר אשר נפגע תוך כדי שירותו בתפקיד?	21
חלק ב': חוק הנכים (תגמולים ושיקום)	
התשי"ט-1959	23
שער א': פרשנות - סעיפים 1 עד 17 לחוק	23
פרק א': פרשנות - הגדרות - סעיף 1 לחוק	23
1. הדין	23
2. כללי	25
3. "נצרך"	25
4. "תקופת שירותו עקב שירותו"	27
5. מחלה קונסטיטוציונלית - קשר סיבתי-משפטי	27
5.1 כללי	27
5.2 נטל ההוכחה	29
6. הבחנה בין תאונת עבודה לתאונת מקצוע וההבדלים בינם לבין ההסדר בחוק הנכים	31
6.1 כללי	31

6.2	הבחנה בין תאונת עבודה לבין ההסדר בחוק הנכים	32
6.3	ההבדלים בין חוק התגמולים וחוק הנכים לבין חוקי העבודה	32
6.4	ערעור על פסק-דינה של ועדת הערעור - מועד תחילת הזכאות לקבלת תגמולים במועד פטירת המנוח	34
7.	ההלכה הפסוקה	36
7.1	לצורך הכרה במחלה על-פי סעיף 1 לחוק הנכים על התובע להוכיח שני תנאים מצטברים	36
7.2	עת עסקינן במחלה שפרצה או הוחמרה עקב טיפול רפואי שניתן במהלך השירות הצבאי, יש להכיר בה ככזו שנגרמה עקב השירות הצבאי, אף אם לא הוכחו רכיבי הרשלנות	37
7.3	על-מנת להכיר בפגימה מוכרת או מוסבת, צריכה להיות תחילה פגימה	38
7.4	אין חובה לוועדה הרפואית לאמץ חוות-דעת מומחה מטעם המערער, כשהיא חולקת על הממצאים בה	39
7.5	אם אין נכות, בוודאי שלא יכול להיות קשר סיבתי, הואיל וקיומה של נכות הינו תנאי הכרחי להכרה בקשר סיבתי	40
7.6	מוטל על הנכה, התובע תגמול ושיקום על-פי אותו חוק, להוכיח את תביעתו, כולל יסוד קשר הסיבתי לפיו אירעה הנכות עקב השירות	42
7.7	מטרת החוק אינה פיצוי נזיקי לנכה בגין הפסדי השתכרות בפועל, אלא הקלה על הנכה בחוק הסוציאלי	43
7.8	אין זה סביר להגביל את שיקול-דעתה הרפואי מקצועי של הוועדה לתוצאות בדיקת עזר	43
7.9	כל פגימה הנובעת ישירות מהחבלה באותה תאונה מוכרת כפגימה שנגרמה בזמן השירות ועקב השירות	44
7.10	החלטת ועדה רפואית עליונה לא היתה בת-חורין לקבוע שאין להעניק כלל אחוזי נכות, אלא חייבת היתה להעניק אחוז אחד	45
7.11	לא די באיתור קרע, בבדיקת M.R.I, על-מנת לחייב את הוועדה, בניגוד לשיקול-דעתה	46
7.12	הוועדה פעלה כראוי כאשר קבעה אחוזי נכות בהתאמה	47
7.13	לא הוכח קשר משפטי-סיבתי בין השירות לפריצת המחלה	48
7.14	יש קשר של גרימה, בין תנאי השירות לבין פגימה נפשית	49
7.15	נטל ההוכחה לקיום הקשר הסיבתי בין המחלה לבין השירות מוטל על המערער	49

7.16	ערעור על דחיית הכרה במשיב כזכאי לזכויות נכה - אי-קיום	51
	PTSD	
7.17	ערעור על החלטת ועדת הערעורים - המשיבה לא עמדה בנטל	
	להוכיח כי "מתקבל מאוד על הדעת" כי התקיים קשר סיבתי בין	
	הפטירה לאינטרפרון	53
7.18	ערעור על פסק-דינה של ועדת הערעור - לא הוכח כדבעי קיומו	
	של קשר סיבתי בין תנאי השירות לבין פרוץ המחלה	55
7.19	ערעור על החלטת המשיב לפיה אינה קיימת עדות לקיומו של	
	PTSD	56
7.20	ערעור על החלטת המשיב אשר דחה את בקשת המערער	
	להכרה בנכותה בגין מחלת CRPS	57
7.21	תביעת המערער להכרה במסגרת "המסלול הירוק" בגין	
	מחלות הסרטן בעקבות פעילותו בקישון	58
7.22	ערעור על החלטת המשיב לפיה לא הוכח קשר סיבתי בין	
	אירוע מיום 25.07.12 לבין מחלת הסוכרת בה היא לקתה	59
7.23	ערעור על החלטת קצין התגמולים לפיה החבלה מיום	
	11.07.12 לא אירעה עקב השירות	60
7.24	ערעור על החלטת המשיב לפיה כי לא הוכח קשר סיבתי בין	
	המחלה המיאולופתית של עמוד השדרה הצווארי והמותני, ממנה	
	סובל המערער, לבין תאונת הדרכים ותנאי שירותו הצבאי	61
7.25	ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר סיבתי בין תנאי	
	שירותו הצבאי של המערער לבין תלונותיו על טנטון	62
7.26	ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר בין מחלתו הנפשית	
	ממנה הוא סובל, לבין תנאי שירותו הצבאי - קיומו של קשר מסוג	
	החמרה בשיעור של 66%, בין הפגימה הנפשית ממנה סובל המערער	
	לבין תנאי שירותו הצבאי	64
7.27	ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר סיבתי בין כאבי גב	
	תחתון וירך ימין של המערער לבין אירוע מיום 18.12.11 במהלך	
	שירותו הצבאי	67
7.28	ערעור על החלטת קצין התגמולים לדחות את בקשתם של	
	המערערים להכיר בזכויותיהם לפי חוק משפחות החיילים שנספו	
	במערכה (תגמולים ושיקום) בעקבות פטירתו של בנם המנוח	67
8.	ערעור על החלטת המשיב, אשר דחה את בקשת המערער להכרה	
	בנכותו וקבע כי אין קשר סיבתי בין כאבי גב תחתון עם קרינה	
	והירדמות רגלו הימנית לבין אירוע מיום 27.11.10	70
9.	ערעור על החלטת המשיב לפיה כי אין קשר בין מצבו הנפשי לבין	
	תנאי שירותו הצבאי - הוכחת קשר סיבתי של החמרה בין תנאי	
	שירותו של המערער לבין מחלתו הנפשית	71

10. האם תסמונת התעלה הקרפלית, ממנה סובלת המערערת כיום נגרמה בשל עבודתה של המערערת מול מחשב בתקופת השירות הצבאי?	72
11. ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר בין מחלת הסוכרת לבין תנאי השירות בצבא	74
12. ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר סיבתי בין מצבה הנפשי של המערערת לבין תנאי שירותה הצבאי	76
13. ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר בין כאביו בעמוד שדרה צווארי לבין תנאי שירותו בשירות בתי הסוהר	77
14. ערעור על החלטת המשיב לפיה כי אין קשר בין מצבו הנפשי לבין תנאי שירותו הצבאי	79
15. ערעור על החלטת המשיב לפיה לא ניתן להכיר בנכות האורתופדית ואין קשר בין כאבי גב תחתון לבין אירוע מיום 20.01.09 ותנאי השירות הצבאי	79
16. ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר בין הכאבים בכתפיים ובכף יד ימין לבין השירות במשטרה	80
17. ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר בין ליקוי השמיעה והטינטון לבין תנאי השירות במשטרה	82
18. ערעור על החלטת המשיב לפיה לא הוכח קשר סיבתי בין אירוע מיום 02.09.10 לבין תלונות על ברך שמאל	82
19. ערעור על החלטתה לפיה המערער אינו עונה על הגדרת נכה	83
20. ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר בין מחלת הפסוריאזיס לבין העבודה בשירות בתי הסוהר	85
21. ערעור על החלטת המשיב לפיה לא הוכח קשר בין מחלת המיגרנות לבין תנאי השירות הצבאי	86
22. כאבים בגב תחתון ובצוואר הינם על רקע מהלך טבעי וכרוני	88
23. ערעור על החלטת קצינת התגמולים לפיה אין קשר בין המצב הנפשי ובין תנאי השירות בגיבושון	89
24. ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר בין מחלת הסוכרת ובין תנאי שירות הצבאי	90
25. ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר בין מחלת הסוכרת ובין תנאי השירות בצבא	91
26. ערעור על החלטת קצין התגמולים לפיה אין קשר בין הופעת הכאבים בשוק ימין לבין אירוע מיום 02.08.12 במהלך שירותו הצבאי במילואים	93
27. ערעור על החלטת המשיב לפיה לא הוכח קשר סיבתי בין תלונותיו לטינטון קבוע לבין תנאי השירות	94

28. ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר בין כאבי הגב התחתון והפתולוגיה הדיסקלית לבין תנאי השירות.....	95
29. ערעור על החלטת המשיב לפיה לא הוכח קשר סיבתי בין תלונותיו בנוגע לגב תחתון וצווארי לבין חבלותיו בארבעה אירועים שהתרחשו במהלך שירותו הצבאי.....	96
30. ערעור על החלטת המשיב כי אין קשר בין ההפרעה בגב תחתון לבין תנאי שירות הצבאי.....	97
31. ערעור על החלטת קצין התגמולים בה קבע המשיב ש"אינה קיימת נכות אורגנית או נפשית הקשורה בחבלה בראש".....	98
32. ערעור על החלטת קצין התגמולים אשר דחה את בקשת המערער להכרה בנכות וקבע כי אין קשר סיבתי בין תנאי שירותו הצבאי לבין ה"הפרעה" בכתף ימין.....	100
33. ערעור על החלטת המשיב, אשר דחה את בקשת המערער להכיר בנכותו הנפשית.....	101
34. ערעור על קבלת "ראיה חדשה" ואי-שינוי החלטה קודמת לפיה אין קשר בין כאבי גב תחתון של המערער לבין שירותו הצבאי.....	103
35. האם יש להעמיד את המערער לבדיקה רפואית חדשה?.....	107
36. ערעור על החלטת המשיב לפיה המחלה בבלוטת התריס לא החמירה במהלך השירות הצבאי.....	108
37. ערעור על החלטת קצין התגמולים הדוחה קיומו של קשר סיבתי בין פגימה בעמוד שדרה תחתון של המערער לבין אירוע חבלתי בתקופת שירותו הצבאי.....	110
38. מצב כתף ימין של המערער החמיר בשיעור של רבע מדרגת נכותו הכוללת לאחר טיפול רפואי בתקופת השירות הצבאי ועקב השירות.....	113
39. ערעור בהחלטת המשיב אשר קבע כי אין קשר בין כאביו בכתף ימין לבין תנאי שירותו הצבאי במשך 27 שנים.....	114
40. ערעור על החלטת קצין התגמולים במסגרתה נדחתה תביעתו של המערער להכרת זכות כנכה בעקבות מחלת לחץ דם גבוה ראשוני.....	116
41. ערעור על החלטת המשיב כי אין קשר בין מצב עמוד שדרה מותני שלו לבין תנאי שירותו הצבאי.....	117
42. האם מפקדיו של המערער, טירון בחיל השריון, היו קשובים למצוקתו הבריאותית, או שמא הצעדים שנקטו תרמו באופן משמעותי להתדרדרות ראייתו בעין ימין?.....	119
43. ערעור על החלטת המשיב בה נקבע כי אין קשר בין כאבי כתף וגב תחתון לבין אירוע החבלה.....	120
44. ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר בין המערער לבין תנאי שירותו במשטרה.....	122

45.	ערעור על החלטת המשיב אשר קבע כי לא הוכח קשר סיבתי בין תנאי שירותו הצבאי לבין מחלת עמוד השדרה המותני	123.....
46.	ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר בין הטרשת הנפוצה בה לקתה המערער לבין תנאי שירותה הצבאי	124.....
47.	ערעור על החלטת המשיב כי אין קשר סיבתי בין מחלתו הנפשית לבין תנאי שירותו הצבאי	126.....
48.	האם למערער "נכות" כמשמעה בחוק הנכים?	127.....
49.	ערעור על החלטת קצין התגמולים לפיה אין קשר סיבתי בין המצב הנפשי ובין תנאי השירות הצבאי	128.....
50.	ערעור על החלטת קצין התגמולים - אין קשר סיבתי בין העוורון ממנו סובל המערער לבין תנאי השירות הצבאי	130.....
51.	ערעור על החלטת המשיב אשר דחה את בקשת המערער להכרה בזכות לפי חוק הנכים וקבע כי לא קיימת נכות שמיעתית באוזנו הימנית	131.....
52.	ערעור על החלטת המשיב לפיה אין קשר בין מצבו הנפשי לבין תנאי שירותו בצבא - הגשת ראיות נוספות	133.....
53.	מהי מחלת הנפש הימנה סובל המערער? והאם הוכיח המערער קשר סיבתי בין תנאי שירותו, לרבות האירוע משנת 1988, לבין מחלת הנפש בה לקה?	135.....
54.	ערעור על החלטת קצין התגמולים אשר קבע כי תצהיר מפקדו של המערער אינו "ראיה חדשה"	136.....
55.	האם יש קשר סיבתי בין מחלתה של המערער לבין שירותה במשטרה?	138.....
56.	ערעור על החלטת המשיב - קשר סיבתי בין הפגימה בברכו הימנית לבין חבלה בברך זו שהתרחשה במהלך משחק כדורסל בעת חופשה במהלך השירות הצבאי	139.....
57.	החלת חוק הרשויות המקומיות ולא חוק הנכים על מקרה פגיעתו של חבר בכיתת כוננות - הערעור התקבל	140.....
פרק ב': פרשנות - חבלה בדרך למחנה או ממנו - סעיף 1א לחוק 143		
1.	הדין	143.....
2.	כללי	145.....
3.	סעיף 6 לחוק הנזיקים האזרחיים (אחריות המדינה), וחסינות המדינה מחבות נזיקית מקום בו נחבל אדם בתקופת שירותו הצבאי	146.....
פרק ג': נכים ממתנדבי היישוב - משרת בשירות קבע ברציפות לשירות החובה - מיועדים לשירות ביטחון בהכשרה קדם-צבאית או בעת מבחנים ליחידת התנדבות ופרשנות סמכות להעלות שיעורים - סעיפים 2 עד 3 לחוק 149		

פרק ד': תקנות הנכים (כללים לקביעת דרגת נכות מיוחדת), התשכ"ו-1965.....	151
1. הדין	151
2. דרגת נכות מיוחדת	152
פרק ה': חוק אנשי צבא דרום לבנון ומשפחותיהם, התשס"ה-2004 - סעיפים 1 עד 17 לחוק אנשי צבא דרום לבנון	155
1. הדין	155
2. טענת התיישנות	159
2.1 כללי	159
2.2 "הבקשה מתייחסת לנכות שנגרמה על-ידי חבלה רשומה"	160
שער ב': תגמול - סעיפים 4 עד 9 לחוק	163
פרק א': תגמולים בדרך של מענק לנכים שדרגת נכותם 10 עד 19 אחוזים - סעיף 4 לחוק.....	163
פרק ב': תגמולים לנכה שקיבל מענק ולאחר-מכן נקבעה לו דרגת נכות גבוהה מ- 19 אחוזים; מועד תשלום המענק - סעיפים 4א ו- 4ב לחוק	167
פרק ג': תשלום מקדמה לנכה שדרגת נכותו 10 עד 19 אחוזים - סעיף 4ג לחוק	169
פרק ד': אי-תשלום תגמולים נוספים - סעיף 4ד לחוק.....	171
פרק ה': תחילה ותחולה; ברירת מענק - סעיפים 4ה ו- 4ו לחוק.....	173
פרק ו': תגמולים לנכים של 10-100 אחוז - סעיף 5 לחוק.....	175
1. הדין	175
2. נכה עשוי להיות זכאי לתגמולי קיום בגין חוסר יכולת תעסוקתית, זמנית או צמיתה, הנובעת ממצבו הרפואי	175
3. השכר הקובע בסעיף 5 לחוק זהה לשכר הקובע שבסעיף 1 לחוק.....	176
פרק ז': תגמול למחוסר הכנסה - סעיף 6 לחוק	177
1. הדין	177
2. המועד הראוי לתחילת תשלום תגמול נצרך	182
3. הלכה פסוקה	183
3.1 כאשר הבקשה לתשלום התגמול הוגשה הרבה לאחר חלוף שנה מיום השחרור, אזי התשלום יתבצע מיום הגשת התביעה ואילך	183
3.2 תגמול חפ"ר (חוסר פרנסה) ישולם לנכה מחוסר פרנסה	184
3.3 המערער לא עשה כל שביכולתו כדי לקבל הכנסה	185
3.4 על המשיב להוכיח כי עשה כל שביכולתו להתפרנס והפסקת עבודתו היא בשל מצבו הרפואי	186
3.5 אין מחלוקת כי את התגמולים על-פי החוק והתקנות יש לשלם באופן רטרואקטיבי	187

188.....	3.6 אין לכפות על המשיב לשקם את העורר
191.....	פרק ח': תגמולים מיוחדים - סעיף 7 לחוק
191.....	1. הדין
191.....	2. פרשנות סעיף 7 לחוק
193.....	3. הלכה פסוקה
193.....	3.1 תכלית סעיף 7 לחוק הנכים (תגמולים ושיקום), לשלול את זכאותו של מי שנפגע ללא רישיון על-מנת להרתיע
193.....	3.2 תגמול נצרך הוא הגבוה שבתגמולי הקיום
193.....	3.3 התובע יגיש בקשה לקצין תגמולים ועל המשיב לתת החלטה בתביעה
193.....	3.4 נכה נצרך יזכה לתגמול (אחיד) מוגדל ללא כל קשר להכנסותיו
195.....	3.5 סעיף 7 לחוק הנכים גובר על הוראות סעיף 7(א) לחוק הנכים
195.....	3.6 נכים מעל גיל 50 יהיו זכאים רק לתגמול בסיסי עם תוספת פרישה מוקדמת
196.....	3.7 ההבדל בין "תגמול מתבגר" ל"תגמול נצרך"
197.....	פרק ט': נכים שהגיעו לגיל פרישה - סעיף 7א לחוק
199.....	פרק י': תוספת למימון צרכים מיוחדים - סעיף 7ב לחוק
201.....	פרק י"א: תוספת לנכה בגיל 55 ויותר - סעיף 7ג לחוק
203.....	פרק י"ב: תוספת מיוחדת עקב פרישה מוקדמת - סעיף 7ד לחוק
205.....	פרק י"ג: סייג; שני הורים ממין אחד והורים זקנים - סעיף 7ה
207.....	ו - 8 לחוק
209.....	פרק י"ד: התנהגות רעה של נכה - סעיף 9 לחוק
209.....	1. הדין
209.....	2. כללי
210.....	3. נכה שהתנהגות רעה חמורה מצידו אשר גרמה לנכותו, לא יחולו עליו טובות הנאה כל שהן
211.....	4. באם הליקוי הנפשי לא היתה ביריונות לשמה אזי אין התנהגות זו כהתנהגות רעה וחמורה שכן נבעה מדחפים נפשיים
211.....	5. נקודת המוצא של החוק הינה כי כל אדם שנפגע במהלך ועקב שירותו הצבאי, וכתוצאה מפגיעה זו נותר נכה, יזכה בתגמולים
212.....	6. אין לנהוג במערער בשונה מ"האזרח מן השורה", בכל הקשור לשלילת הפיצוי עקב התנהגות רעה חמורה
213.....	7. התנהגות רעה חמורה שוללת את זכויותיו של המערער לתגמולים
215.....	שער ג': קביעת נכות - סעיפים 10 עד 12א לחוק
215.....	פרק א': קביעת דרגת נכות - סעיף 10 לחוק

1. הדין	215
2. כללי	220
3. תקנות הנכים (כללים לקביעת דרגת נכות מיוחדת), התשכ"ו-1965	220
4. תקנות הנכים (מבחנים לקביעת דרגות נכות), התש"ל-1969	221
5. כיצד יש לעגל את שיעור הנכות המשוקללת כאשר היא כוללת חלקי אחוזים?	222
6. הסמכות להחליט בעניין שיעור הנכות של המשיב נתונה לוועדה הרפואית בלבד	222
7. הוועדה אינה יכולה לקבוע נכות כזמנית או להפוך נכות קבועה לזמנית משום סירוב של הנכה לבצע טיפול רפואי שהומלץ על-ידה	223
8. הרואה עצמו נפגע מהחלטת ועדה רפואית בדרג ראשון, רשאי לערור על החלטת ועדה זו לוועדה רפואית עליונה	225
9. על החלטתו של קצין התגמולים ניתן היה להגיש ערעור לוועדת הערעורים	226
10. קביעת הנכות תהיה, אף היא, מושפעת מההתפתחות והשינויים במדע הרפואה	227
11. תקנות "ישנות" שפג תוקפן, עלולה לגרום לעיוות דין לנכה	228
12. התיישנות למעלה מ- 25 שנה דינה דחיה	229
13. הוועדה רפואית תקבע מזמן לזמן את דרגת נכותו של הנכה	230
14. שינוי דרגת נכות בהתחשב במצבו של האיבר השני	230
15. ערעור על פסק-דינה של ועדת הערר לפי חוק הנכים - הצגת ראיה חדשה	230
16. ערעור על החלטת ועדת הערעורים לפיה נדחה ערעורה של המערערת על החלטת קצין התגמולים לדחות את תביעתה להכיר בה כנכה לפי חוק התגמולים (נכים ושיקום) בשל מחלת הסוכרת מסוג 1	233
17. האם יש מקום להחזיר את עניינו של המערער לוועדה בהרכב אחר או להחזיר את עניינו לוועדה באותו הרכב?	237
18. ערעור על פסק-הדין של ועדת הערעורים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) במסגרתו נדחה ערעור שהגישה המערערת על החלטת קצין התגמולים	239
פרק ב': תגמולים לנכה לפי חוק זה ולפי חוק נפגעי איבה - סעיף 10א לחוק	241
1. הדין	241
2. כללי	254

2.1	הקשר בין מצבה הנפשי לבין פעולת האיבה הינו נרחב והוא מחייב דיון נוסף.....	254
2.2	על הוועדה לבחון את מצבה של המשיבה היום, ולקבוע האם הוא שונה ממצבה עובר לפגיעה.....	256
2.3	בית-הדין אינו מוסמך להתערב בהחלטתה אלא אם מצא כי נפלה בה טעות.....	257
2.4	בהיעדר תיאור של הצלקת, לא ניתן לקבוע האם הוועדה הפעילה שיקול-דעתה באופן סביר.....	258
	פרק ג': סירוב לקבל טיפול רפואי - סעיף 11 לחוק	261
	פרק ד': וועדה רפואית עליונה - סעיף 12 לחוק	263
1.	הדין.....	263
2.	כללי.....	266
2.1	הוועדה הרפואית העליונה מוסמכת לבחון מחדש את החלטתה של הוועדה הרפואית.....	266
2.2	המבקש רשאי לערער על החלטת הוועדה העליונה לפני בית-המשפט המחוזי בנקודה משפטית בלבד.....	267
2.3	התיק יוחזר אל הוועדה הרפואית העליונה על-מנת שתיקבע לו דרגת נכות.....	269
2.4	אין חובה כללית שוועדה עליונה הדנה בדרגת הנכות, תהא מורכבת מחברים מומחים בלבד.....	269
2.5	הגשת ערעור לבית-המשפט המחוזי על החלטת ועדה רפואית העליונה הינו 45 יום ממועד קבלת ההחלטה.....	269
2.6	קביעת הוועדה הנוגעת לקביעת הקשר הסיבתי הינה קביעה רפואית שבית-משפט אינו נוהג להתערב בה.....	270
2.7	אין חובה על הוועדה הרפואית העליונה לאמץ חוות-דעת רפואית מסויימת.....	272
2.8	בית-המשפט אינו מוסמך להתערב בהחלטת הוועדה העליונה.....	273
2.9	לא כל ההחמרה בפגימה נובעת מן השירות.....	273
2.9	האם התקיים פגם משפטי בהחלטת הוועדה הרפואית העליונה?.....	274
3.	ערעור בשאלה של מתן נכות נפרדת במקרה זה בגין כאבים ושינויים שחיקתיים בנוסף לקביעה של 40% נכות בשל הגבלת יישור הברך.....	276
4.	טענות לדחיית תביעה על-הסף - חוסר סמכות עניינית ומקומית.....	278
5.	ערעור על החלטת הוועדה הרפואית לעררם כי המערער זכאי ל-15% נכות זמנית וכי לא נותרה לו נכות יציבה בגין פגיעתו בעבודה.....	279
6.	דחיית תביעה על-הסף - סמכות עניינית.....	280

7. האם היה מקום לקזז את המענק מהנכות הזמנית שנקבעה בהחמרת המצב?.....	281
8. ערעור על דחיית תביעת התובעת לתשלום תגמול פרישה מוקדמת.....	283
9. תביעה המכוונת כנגד החלטת "וועדה רפואית לעררים - קרנות הפנסיה" כי לתובע נכות מלאה בשיעור 100%, כאשר החלוקה היא 30% בגין תאונת עבודה ו- 70% בגין מחלותיו.....	285
10. ערעור על החלטת הוועדה הרפואית לעררים אשר התאימה למערער נכות רפואית בשיעור 19.25% ולא הפעילה בעניינו את תקנה 15 לתקנות הביטוח הלאומי.....	286
11. בקשת רשות ערעור על פסק-דינו של בית-המשפט המחוזי, בגדרו נדחה ערעור המבקש על החלטת וועדה רפואית עליונה שלא להכיר בהחמרה במצבו הנפשי - סכיזופרניה - הערעור נדחה.....	288
12. עתירה שעניינה שיעור הנכות שנקבעה לעותר על-ידי הוועדות הרפואיות הפועלות מכוח חוק הנכים - העתירה נדחתה.....	290
13. בקשת רשות ערעור על פסק-דינו של בית-המשפט המחוזי, שקיבל את הערעור על פסק-דינה של ועדת הערעורים על-פי חוק הנכים, וקבע, כי המבקשת לא תוכר כנכת צה"ל - הבקשה התקבלה.....	292
14. ערעור על החלטת הוועדה הרפואית העליונה - פגיעה שורשית - הערעור נדחה.....	295
פרק ה': ערעור לפני בית-המשפט המחוזי - סעיף 12 לחוק.....	299
1. הדין.....	299
2. כללי.....	299
3. על מבקש הרשות להראות כי הבקשה מגלה חשיבות או מעוררת סוגיה משפטית כללית.....	299
4. בית-המשפט יתערב כאשר ישנם פגמים בהחלטת הוועדה.....	300
5. טוב היה עושה בית-המשפט המחוזי אם היה מורה על השבת הדיון בעניינו של המבקש לגורם המוסמך.....	301
6. הוועדה רשאית שלא לקבל את ממצאים מחוות-דעת המומחה מנימוקים סבירים.....	302
7. טענות עובדתיות אין מקומן להתברר במסגרת ערכאת ערעור.....	303
8. עיגול נכותו של המערער כלפי מטה מהווה טעות משפטית.....	304
9. הוועדה תיבחן האם למערער נכות בגין כאביו בברכו השמאלית והאם יש להכיר בפגיעה זו כנכות מוסבת.....	305
10. עניינו של המערער יובא בפני וועדה בהרכב אחר, כדי שיראה כי אכן הצדק נעשה.....	306
שער ד': תשלומים - סעיפים 13 עד 23 לחוק.....	309
פרק א': הזמן לתשלום תגמולים - סעיף 13 לחוק.....	309

פרק ב': איסור העברת תגמול - סעיף 14 לחוק.....	311
פרק ג': איסור עיקול על תגמול - סעיף 15 לחוק.....	313
1. הדין	313
2. בקשת רשות ערעור על דחיית ביטול עיקול על כספי גמלת נכות	313
פרק ד': עיכוב תגמול - סעיף 16 לחוק	315
1. הדין	315
2. ערעור על החלטת המשיב, לפיה ינוכו לשיעורין סכומי כסף מהתגמול החודשי המשולם למערער, מאחר והמענק שהוא קיבל להחלפת רכבו הרפואי כלל תשלום יתר	315
פרק ה': פקיעת הזכות לגימלה - סעיף 17 לחוק.....	319
פרק ו': מאימתי משלמים תגמולים - סעיף 18 לחוק.....	321
1. הדין	321
2. כללי	322
3. על המבקש להוכיח כל ראיה רפואית המבססת את טענתו, לפיה יש לשלם לו תגמולים בגין נכות של 50% בגין השנים הקודמות.....	322
4. ועדת הערעור קיבלה את עמדת קצין התגמולים, כי לא הוגשה לו תביעה המתבססת על הוראות סעיף 18(ו) לחוק הנכים	323
5. אין מקום להתערבות בית-המשפט בקביעה הוועדה כאשר היא נמקה את החלטתה	324
6. בסעיף 18 לחוק הנכים לא קיימת הוראה המסדירה את מועד תחילת תשלום התגמולים, כאשר תביעה מתקבלת על יסוד הסעיף הנ"ל.....	325
7. תביעתו המחודשת של המערער מציינת כי התופעות הפוסט-טראומטיות הלכו והחמירו במשך השנים שחלפו	326
8. אין בפני בית-המשפט תשתית עובדתית המאפשרת לקבוע כי אי-הגשת התביעה נבעה ממצבו הנפשי של המערער.....	327
9. אין הוועדה הרפואית העליונה מוסמכת לקבוע למערער דרגת נכות רטרואקטיבית במקרה זה.....	327
10. המערער עמד בנטל הרוכץ עליו להוכחת הנסיבות אשר מצדיקות את הארכת תקופת ההתיישנות	328
11. המערער סבל מנכות נפשית גבוהה בשעור 50%. אולם אין מדובר במי שנפגמה הבנתו את המציאות או שאינו מחובר למציאות.....	329
12. המשיב אינו רשאי לשלם רטרואקטיבית למעבר לשנה מיום שהוגשו ראיות חדשות	330
13. בית-המשפט אינו מתערב בהחלטת קצין התגמולים כאשר החלטתו נכונה	331
14. יש לראות במכתבו של המנוח משנת 1970 כתביעה כדין להכרה במחלת הסוכרת בה לקה כתוצאה מהשירות.....	332

15. בקשת תגמולים תוך שנה מיום פטירת המנוחה מזכה את המערערים בתגמול.....	333
16. הסמכות לקבוע מאימתי ישולמו תגמולים היא בידי קצין התגמולים זולת אם נקבע אחרת בחוק.....	334
17. ערעור על החלטת המשיב לפיה אי הגשת התביעה בשלב מוקדם יותר אינה נובעת מתסמונת הפוסט טראומטית.....	334
18. עתירה מינהלית, על החלטת בית-המשפט המחוזי בנוגע למועד אשר ממנו על משרד הביטחון לשלם למפרע תגמולים להם נקבעה זכאותו של הנכה - הערעור נדחה.....	335
19. ערעור על החלטת המשיב, בה דחה את בקשת המערער לתשלום רטרואקטיבי של תגמול נצרך - הערעור התקבל בחלקו.....	341
פרק ז': תחילת תגמול לנכה מכוח שירות - סעיף 19 לחוק.....	347
פרק ח': למי משלמים תגמול - סעיף 20 לחוק.....	349
1. הדין.....	349
2. תגמולים כ"בן משפחה" של חייל שנפטר.....	349
פרק ט': תגמולים לאחר פטירתו של נכה - סעיף 20א לחוק.....	351
1. הדין.....	351
2. כללי.....	351
3. אין להתיר לאדם לקבל כפל גמלאות.....	352
4. קבלת קיצבה מהמל"ל משמעותו הימנעות לתבוע זכויות אחרות.....	353
5. ההענקות שקיבל המנוח היו כחסד והם אינן מחייבות את המוסד לביטוח לאומי.....	354
6. אין כל רלוונטיות לשאלה מתי הוכרה נכותו של המנוח או מתי הוכר כנצרך.....	355
7. יש להוכיח חיים משותפים על-מנת להיחשב ידועה בציבור של המנוח.....	356
8. החובה לשלם את התגמול 36 החודש מוטלת על המשיב פעם אחת.....	357
9. החוק אינו מבחין בין תגמול זמני לבין תגמול קבוע המשתלם במשך תקופה ארוכה.....	358
פרק י': התשלום - מאוצר המדינה; סילוק מילוות שיקום; זקיפת תשלומים קודמים - סעיפים 21 עד 23 לחוק.....	361
שער ה': ארגון - סעיפים 25 עד 29 לחוק.....	363
פרק א': קציני תגמולים - סעיף 25 לחוק.....	363
פרק ב': ועדות ערעור - סעיף 26 לחוק.....	365
1. הדין.....	365
2. כללי.....	365

365.....	3. אי-התערבות בית-משפט של ערעור - הטעמים
367.....	פרק ג': סמכויות עזר - סעיף 27 לחוק
367.....	1. הדין
367.....	2. כללי
367.....	3. סמכות הוועדה להיזקק לסרט וידיאו או חקירה סמויה
368.....	4. חסינות שיפוטית של ועדת התגמולים
369.....	פרק ד': סדרי דין - סעיף 28 לחוק
369.....	1. הדין
369.....	2. כללי
369.....	3. סמכות להיזקק לידיעתם ולניסיונם של חבריה בעניינים שבמומחיותם
370.....	4. חוות-דעת שאיננה ערוכה לפי כללי הדין
370.....	5. סעיף 28 מול סעיף 35 לחוק
371.....	6. על וועדה לבחון כל אחת מחוות-הדעת שבפניה
373.....	פרק ה': קביעת דרגת נכות יחד עם חוות-דעת על הקשר הסיבתי - סעיף 28א לחוק
373.....	1. הדין
373.....	2. כללי
374.....	3. סעיף 28א לחוק הנכים דורש לשוב ולקבוע את שיעור ההחמרה על-פי חוות-דעת רפואית שיש בה קשר סיבתי
375.....	4. קצין התגמולים התבסס על החלטת הוועדה הרפואית
376.....	5. ישנו קשר סיבתי בין המחלה ממנה סבל המנוח לבין נסיבות פטירתו
376.....	6. אין קשר סיבתי בין כאבי הגב לבין התאונה
377.....	7. בכל מקרה ומקרה מתחייבת הנמקה של תוצאת החישוב האמור ואין להסתפק בקביעה בעלמא
377.....	8. הוועדה הרפואית מוסמכת לקבוע אחוזי נכות שהוכרה על-ידי קצין התגמולים אשר נגרמה על-ידי השירות הצבאי
378.....	9. ערעור על החלטת קצין התגמולים שלא להכיר במחלת הקרוהן ממנה המערער סבל כמחלה שנגרמה או הוחמרה עקב השירות הצבאי - הערעור נדחה
381.....	10. בקשת רשות ערעור על פסק-דינו של בית-המשפט המחוזי, שדחה את ערעורו של המבקש על החלטתה של הוועדה הרפואית העליונה הפועלת על-פי חוק הנכים - הבקשה נדחתה
384.....	11. עתירה על החלטתו של בית-הדין הארצי לעבודה, שדחה בקשה לרשות ערעור על פסק-דינו של בית-הדין האזורי - העתירה נדחתה

12. בקשת רשות לערער על החלטת בית-המשפט השלום, לפיה נעתר בית-המשפט לבקשתו של התובע, המשיב ומינה מומחה נוסף, אורתופד בתחום הברכיים - הבקשה נדחתה	386
13. בקשות להעברת דיונים בערעורים על החלטות הועדות הרפואיות העליונות מחוסר סמכות מקומית - הבקשות נדחו	388
14. ערעור על פסק-דין של ועדת הערר לפי חוק הנכים - קשר סיבתי בין מחלת הלוקמיה בה לקה המערער לבין חשיפתו לקרינה בזמן שירותו הצבאי - הערעור התקבל	390
15. בקשת רשות ערעור על החלטת ועדת עררים לפי חוק הנכים - "נכה נצרך" בשל מחלת סכיזופרניה - הבקשה נדחתה	394
16. ערעור על החלטת המשיב, אשר דחה את בקשת המערער להכרה בנכותו משקבע, כי לא הוכח קשר סיבתי בין תלונותיו בנוגע לגב תחתון וצוואר לבין חבלותיו בארבעה אירועים שהתרחשו במהלך שירותו הצבאי - הערעור נדחה	395
17. בקשת הנתבעת 4, מדינת ישראל-משרד הביטחון, לסילוק התביעה על-הסף - התביעה היתה בגין התרשלותן של הנתבעות באבחון וטיפול של חסימה מולדת (UPJ) ממנה סבלה התובעת - הבקשה התקבלה	399
18. ערעור על החלטת המשיב, לפיה אין קשר סיבתי בין ליקוי השמיעה והטנטון של המערער לבין תנאי שירותו במשטרה - הערעור נדחה	403
19. בקשה למחיקת התביעה על-הסף - כרטיס נכה "לפטור מעמידה בתור" - הבקשה התקבלה	407
20. ערעור על החלטת המשיב, שדחתה את תביעת המערער להכרת זכות לפי חוק הנכים - סוכרת וכאבי גב - הערעור התקבל	408
21. ערעור על החלטת המשיב, בה קבע המשיב, כי אין קשר בין כאבי הגב התחתון של המערער, לבין שירותו במשטרה - הערעור נדחה	411
22. בקשה להביא ראיות לסתור את קביעת הוועדה הרפואית, ולמנות מומחה בתחום האורטופדיה - הבקשה התקבלה	412
23. ערעור על החלטת המשיב, אשר דחה את בקשת המערער להכרה בנכותו - כאבי גב - הערעור נדחה	414
24. ערעור על החלטת המשיב, בה דחה המשיב את תביעת המערער להכיר בו כנכה בעקבות אירוע חבלתי שקרה מחוץ לשעות העבודה, בו נחבל המערער בקרסול ימין - הערעור נדחה	416
25. נדון ערעור על החלטת קצין התגמולים, לפיה אין קשר סיבתי בין כאבי הגב התחתון מהם סבל המערער עוד טרם הגיוס לבין תנאי השירות הצבאי - ספונדילוליזיס - הערעור נדחה	418

26. ערעור על החלטת המשיב, לפיה אין קשר סיבתי בין ההפרעה בעמוד השדרה המתני לבין תאונות שעבר המערער בשירותו - הערעור נדחה.....	421
27. ערעור על החלטת המשיב, כי דלקת הריאות וברונכיוליטיס אובליטרנס של המערער החמירו בתקופת שירותו הצבאי ועקב שירותו הצבאי של המערער, וכי ההחמרה שעל חשבון השירות היא בשיעור של 75% מדרגת הנכות הכוללת - הערעור התקבל.....	421
פרק ו': הרכבן של ועדות רפואיות - סעיף 29 לחוק.....	425
שער ו': הבקשות וההחלטה בהן - סעיפים 30 עד 35 לחוק.427	
פרק א': בקשות - סעיף 30 לחוק.....	427
1. הדין.....	427
2. כללי.....	427
3. מהי "תביעה" ומהו "יום הגשת התביעה".....	428
4. יש לפרש את התביעה "יום הגשת התביעה" כיום בו הוגשה הבקשה לקבלת תגמול הנצרך.....	428
פרק ב': ההחלטה בבקשות - סעיף 31 לחוק.....	431
1. הדין.....	431
2. חובת הנמקה.....	431
3. חובת פסיקה "בהקדם".....	432
פרק ג': מילווה עד למתן החלטה - סעיף 31 לחוק.....	433
פרק ד': התיישנות תביעות - הארכת מועד התיישנות בחבלה רשומה - סעיפים 32 ו- 32א לחוק.....	435
1. הדין.....	435
2. תקופת התיישנות.....	436
3. החלטה חדשה - אף אם ניתנה החלטה סופית.....	436
4. סמכות קצין תגמולים להאריך מועדים.....	437
5. "שיקולי-צדק".....	437
6. התביעה מתיישנת בתום שלוש שנים.....	437
7. על המערער להרים את הנטל להוכיח כי יש להאריך את מועד ההתיישנות.....	439
8. ההתיישנות לא חלה על מחלות של הסכיזופרניה.....	439
9. יש להוכיח חבלה רשומה.....	440
10. יש לאפשר למערער להביא את ראיותיו היות ויש קשר סיבתי בין שירותו הצבאי לבין מחלת הלב ממנה הוא לוקה כיום.....	441
11. בהיעדר חבלה רשומה כלשהי לא ניתן, להאריך את תקופת ההתיישנות.....	441
12. לא ניתן להאריך את תקופת ההתיישנות הקבועה בחוק מאחר שלא מתקיימים במצטבר תנאי החוק מכוח סעיף 32א.....	442

13. העלאת טענת ההתיישנות לראשונה בסיכומי המשיב הינה נפסדת ובלתי-ראויה.....	443
14. בקשה למחיקה על-הסף - התיישנות.....	444
15. מחיקת תביעה על-הסף - תביעה בגין רשלנות רפואית לכאורה במהלך ביצוע ניתוח לסגירת נקב באוזן.....	446
16. מהו למעשה מועד תחילת מניין הימים לצרכי חישוב תקופת ההתיישנות בתביעת מעביד - מיטיב?.....	447
17. סוגיית התקיימותם של התנאים המצטברים שנקבעו בסעיף 32א לחוק הנכים.....	448
18. ערעור על החלטת קצין התגמולים, לפיה אין לראות במסמכים הנוספים שהעביר המערער כ"עובדות חדשות" או "ממצאים המהווים ראיה חדשה" - הפרעה פוסט טראומטית (PTSD) - הערעור נדחה... 449	449
פרק ה': ערעור לפני ועדת ערעור - סעיף 33 לחוק.....	453
1. הדין.....	453
2. כללי.....	453
3. מועד הגשת הערעור - הארכת מועד.....	454
4. לא ניתן לעקוף את הדרך הקבועה בחוק הנכים והסמכות בהשגה כנגד החלטת קצין התגמולים הינה ועדת הערעורים.....	454
5. הגשת ערעור באיחור רב ובלא טעמים מוצדקים לא איפשרה הארכת מועד.....	455
6. יש לקבל את טענת המערער שבקביעה זו סתתה החלטת וועדה רפואית עליונה, מהוראות פסק-הדין שבפשרה.....	456
7. קצין התגמולים הוא הגורם הבלעדי שמוסמך להכיר בנכות.....	457
8. הסמכות לדון ולהכריע אינה נתונה בידי בית-משפט.....	458
9. לועדת הערעורים הסמכות להאריך את מועד הגשת הערעור.....	459
10. בקשת המשיב לסילוק הערעור על-הסף בשל היעדר עילה ו/או בשל האיחור בהגשתו.....	460
11. העברת התובענה לבית-המשפט המוסמך - ועדת הערעורים.....	460
12. ערעור על החלטת קצין התגמולים, לפיה אין קשר סיבתי בין מחלת האפילפסיה של המערער, שסימניה הופיעו עוד טרם גיוסו, לבין תנאי השירות הצבאי - הערעור התקבל.....	462
פרק ו': ערעור לבית-המשפט - סעיף 34 לחוק.....	465
1. הדין.....	465
2. כללי.....	465
3. העדפת חוות-דעת אחת על האחרת - ממצא עובדתי.....	466
4. ועדת ערעור.....	466
5. רשות ערעור - אימתי.....	467
6. שאלת הקשר הסיבתי - שאלה משפטית.....	467

7. קביעה לעניין החמרה - קביעה עובדתית	468
8. על המבקש להצביע על פגם משמעותי שנפל בעבודת הוועדה או על נקודה משפטית	468
9. על החלטת ועדת הערעור ניתן לערער בסוגיה משפטית בלבד	468
10. בקשת רשות ערעור על פסק-דין של בית-המשפט המחוזי, בו נדחה ערעורו של המבקש על החלטתה של ועדת הערעור לפי חוק הנכים - הבקשה נדחתה	469
11. בקשת רשות ערעור על פסק-הדין של בית-המשפט המחוזי - אין די בהצבעה על "שגרה מתוחה" כדי לעמוד בדרישות היסוד האובייקטיבי של מבחן הקשר הסיבתי-משפטי, אלא יש צורך להצביע על "חריגות ומיוחדות" בתנאי השירות - הבקשה נדחתה	471
12. בקשת רשות ערעור על החלטת בית-המשפט המחוזי, אשר דחה את ערעורו של המבקש על החלטת ועדת הערעורים לפי חוק הנכים - הבקשה נדחתה	473
13. בקשת רשות ערעור על פסק-דין של בית-המשפט המחוזי - קשר של החמרה בין השירות הצבאי לבין המחלה, בשל האיחור באבחון - הבקשה התקבלה	474
14. בקשת רשות ערעור על פסק-דין של בית-המשפט המחוזי, שדחה את ערעורו של המבקש על החלטתה של ועדת הערעורים לפי חוק הנכים - הבקשה נדחתה	477
15. ערעור על פסק-דין של ועדת הערעור לפי חוק הנכים - הכרת טרשת נפוצה כפגיעה שנגרמה כתוצאה מהשירות הצבאי - הערעור נדחה	479
16. ערעור על החלטת קצין התגמולים, שלא להכיר במערער כזכאי לפי החוק, מתוך שנכותו, מחלת סכיזופרניה שהתפרצה במהלך שירותו, אינה קשורה בקשר סיבתי לתנאי השירות הצבאי - הערעור נדחה	481
17. ערעור על פסק-דין של ועדת הערר לפי חוק הנכים, במסגרתה קבעה הוועדה, כי אין קשר סיבתי-משפטי בין מחלת Cholinergic urticaria, בה לקה המערער לבין שירותו הצבאי - הערעור התקבל	486
פרק ז': החלטות חדשות - סעיף 35 לחוק	495
1. הדין	495
2. כללי	495
3. תשלומים רטרואקטיביים	495
4. התרשלות קצין תגמולים	496
5. סעיף 35(א) לחוק הנ"ל קובע כי קצין התגמולים רשאי לתת החלטה חדשה בכל בקשה, אף אם ניתנה בה כבר החלטה סופית	497

6. האם ההתפשטות של הפסוריאזיס היתה חלק מהמהלך הטבעי של המחלה או שמא ההחמרה נבעה מיחסים של מפקדי המערער אל המערער והעובדה שהודחה מקורס מש"ק ת"ש?	497
7. ערעור על החלטת המשיב לפיה חוות-דעת חדשה מטעם המערער איננה מכילה כל חידוש רפואי, ולפיכך אין לראות בה "ראיה חדשה"	498
8. האם יש ב"ראיה החדשה" בסיס לשינוי קביעת ועדת הערעור בהליך הקודם?	500
9. מחלה נפשית אשר הוחמרה בשיעור 2/3 על חשבון השירות	502
10. ערעור על החלטת המשיב לפיב אין מקום לשינוי החלטתו הקודמת לפיה כאבי גב תחתון של המערער החמירו בשיעור 20%	504
11. ערעור על החלטת המשיב אשר דחה את בקשתו של המערער לעיון חוזר ולהכרה בנכותו לאור חוות-דעת חדשה של מומחה רפואי	508
12. ערעור על החלטת קצין התגמולים, אשר קבע כי אין קשר סיבתי בין תנאי שירותו הצבאי של המערער - כעובד כללי, קונדיטור ואחראי מטבח - לבין הספונדילוליזיס והכאבים בגבו התחתון	510
פרק ח': החזרת תגמולים ששולמו שלא כדין - סעיף 35 לחוק	513
1. הדין	513
2. כללי	513
3. סמכות לשנות הסכם פשרה	513
4. בקשת להבאת ראיות לסתור את קביעת הוועדה הרפואית של משרד הביטחון-קצין התגמולים - פער בין המצב הרפואי כפי שדווח בהחלטת הוועדה הרפואית של משרד הביטחון - קצין התגמולים, לבין המצב הרפואי והפסיכולוגי אשר דווח בבדיקת המכון הרפואי לבטיחות בדרכים - הבקשה נדחתה	515
פרק ט': עיכוב זמני של התגמולים - סעיף 35 לחוק	519
פרק י': החלטה על גמר נכות - סעיף 35 לחוק	521
שער ז': הוראות כלליות - סעיפים 36 עד 44 לחוק	523
פרק א': תשלומים לפי חוק זה ופיצויים לפי חוק אחר - סעיף 36 לחוק	523
1. כללי	523
2. תביעת שיפוי של המדינה	524
3. מעת שמדובר בביטוח, ועל-כן ביחס לחלק מענפי אותו ביטוח קיימת זיקה בין השכר לפיצוי	525
4. הפטור שניתן למדינה מאחריות נזיקית אינו סוגר את הדלת בפני ניזוק לתבוע את נזקו ממזיקים שאינם המדינה	526
5. סעיף 36(א)(1) לחוק הנכים הנ"ל קובע כי ניתנת בידי התובע אפשרות להגיש שתי תביעות, אך לא ניתן לגבות כפליים פיצויים ...	527

6. השוני בין סעיף 11 לחוק הגזזת הנ"ל לבין סעיף 36 לחוק הנכים הנ"ל.....	528
7. כל עוד לא גבתה המדינה את המגיע לה, רשאי הנכה בהסכמת קצין התגמולים, להחזיר לה את ההענקה ומשולמו הסכומים הנכה זכאי לתבוע לפי החוק האחר.....	529
8. היות ומדובר בתאונת דרכים יש להחזיר למשיבה, מדינת ישראל, את התשלומים.....	530
9. סעיף 36 לחוק הנכים קובע הסדר מיוחד למקרה בו קיימת זכות לפי חוק זה ובעונה אחת גם זכות לפיצויים בשל עוולה נזיקית.....	531
10. ככל שהנכה מבצע בחירה לפי חוק אחר הוא מתנתק מחוק הנכים, אין החוק והתגמולים המשולמים על-פיו חל עליו.....	533
11. לנפגע הזכות לתבוע לפי חוק הנכים ולפי חוק הפיצויים, אך כל עוד לא ישיב את הכספים שקיבל לא יוכל לקבל את הסכומים שייפסקו לזכותו בתביעה לפי חוק הפיצויים.....	534
12. בקשה להבאת ראיות לסתור בתביעה לשיפוי בגין תגמולים ותשלומים שמשולמים לנכת צה"ל.....	536
פרק ב': זכויות לפי חוק זה ולפי חוק הביטוח הלאומי - סעיף 36 לחוק	
537.....	537
1. הדין.....	537
2. כללי.....	538
3. ההלכה הפסוקה.....	538
3.1 סעיף 36 לחוק הנכים שולל מאת הנכה את הזכות לתבוע בו-זמנית את המוסד לביטוח לאומי ואת קצין התגמולים.....	538
3.2 סעיף 36 לחוק קובע כי הבחירה במסלול התביעה הינה בידי הנכה.....	538
3.3 סעיף 36 לחוק הנכים קובע כי הוראות החוק לא יחולו על נכה שמימש את הבחירה בסעיף 323 לחוק הביטוח הלאומי.....	538
3.4 על המשיב מוטלת חובה לברר את שאלת תשלום הקיצבה מהמל"ל מייד כשמוגשת לו תביעה.....	539
3.5 בחירה בין חוק הנכים לחוק הביטוח הלאומי - הערעור נדחה.....	540
פרק ג': זכויות לפי חוק זה ולפי חוק שירות המדינה (גמלאות), התשט"ו-1955 - סעיף 36 לחוק	545
פרק ד': בדיקות חדשות - סעיף 37 לחוק	549
1. הדין.....	549
2. כללי.....	549
3. ההלכה הפסוקה.....	550

3.1	ניתן לדרוש להיבדק מחדש על-ידי ועדה רפואית אם עברו לפחות שישה חודשים מיום קביעת דרגת הנכות האחרונה	550
3.2	הצבת דרישות נוקשות ביחס להרכב הנדרש של הוועדות העליונות עשויה ליצור קשיים ממשיים בשינוי דרגת הנכות האחרונה	551
3.3	אין בהחלטת הוועדה או בפסק-דין של בית-המשפט המחוזי כדי למנוע מהמבקש לבקש בדיקה מחודשת	552
3.4	נכה המגיש ערעור צריך אמנם להביא בחשבון שתביעתו תיבחן מחדש, והוא יכול למצוא עצמו במצב שלא רק שערעורו יידחה אלא יפסיד את הקיים	552
3.5	סעיף 37(א) לחוק הנכים קובע כי קצין התגמולים רשאי להורות אחת לשנה על בדיקת הנכה, אם לא הורתה הוועדה הרפואית הוראה אחרת	552
3.6	המערער רשאי לערער על ההחלטה שניתנה בפני ועדת הערעורים תוך 30 יום מיום קבלתה	553
3.7	קצין התגמולים אינו חייב להודיע למערער על החלטתו לקיים חקירה סמויה בקשר לתפקודו	554
3.8	כאשר לקצין התגמולים יש יסוד להניח כי חל שינוי בדרגת נכותו של נכה, רשאי הוא להורות על בדיקה מחדש לאחר שחלפה חצי שנה	554
3.9	ערעור על החלטת ועדת הערעורים - מועד תחילת דרגת נכותו של המערער היא מיום 21.10.11, וזאת בשונה מהחלטת הוועדה הרפואית אשר קבעה את מועד תחילת נכותו של המערער	555
	רטרואקטיבית מיוני 1967	555
	פרק ה': נטילת תגמול במקרים מסויימים - סעיף 39 לחוק	559
	פרק ו': דין יתרות התגמולים המגיעים לנכה שנפטר - סעיף 39א לחוק	561
	פרק ז': דין נכה במאסר - סעיף 40 לחוק	563
	פרק ח': סמל הנכים - סעיף 41 לחוק	565
	פרק ט': עבירות - סעיף 42 לחוק	567
	פרק י': טיפול בנכים - סעיף 43 לחוק	569
1.	הדין	569
2.	כללי	578
3.	תקנה 14 לתקנות הנכים (טיפול רפואי), התשי"ד-1954, שעניינה תגמול בגין אבדן השתכרות בשל טיפול רפואי	578
4.	סעיף 3א43 לחוק - הוסף בשנת 2013	579
5.	הגדרת המונח "טיפול" בסעיף 43 לחוק	579
6.	סעיף 1א43 - נכים שנכותם מתחת ל- 10%	580

7.	ההלכה הפסוקה.....	581
7.1	העותר המרצה עונש מאסר אינו זכאי לקבל את כל הטיפולים	
581	הקבועים בסעיף 43(ג) לחוק.....	
7.2	הטבות מכוח נוהל של אגף השיקום של משרד הביטחון ידונו	
582	בבית-משפט לעניינים מינהליים.....	
7.3	סעיף 43 לחוק קובע כי כל נכה יקבל על חשבון המדינה טיפול	
	במחלה שחלה בה בתקופת שירותו, עקב שירותו, בכל עת שיתגלה	
583	צורך בטיפול.....	
7.4	הפרשנות לפיה המערערים זכאים למימון הטיפול הרפואי על	
585	חשבון המשיב עולה בקנה אחד עם תכליתו של החוק הנ"ל.....	
7.5	סעיף 43(א1) לחוק הנ"ל חל גם על נכות זמנית.....	586
7.6	עתירה להשבת סכומי שעות ליווי סיעודי.....	587
7.7	עתירת להמשך תשלום הטבת דמי נסיעות קבועים לנכים - דין	
589	נכים המתגוררים בחו"ל.....	
7.8	עתירה מינהלית למענק שנתי לצידוד ביתי או השתתפות ברכישת	
590	מוצרי חשמל.....	
7.9	עתירה להחזר הוצאות כספיות עבור שהייה במלון בתקופת	
592	החלמה.....	
7.10	עתירת העותר כלפי ההחלטה שלא להכיר בזכאותו של העותר	
594	לרכב רפואי.....	
7.11	האם ניתן להגביל בזמן את מימון הטיפול הנפשי לבן/בת הזוג	
595	של הנכה?.....	
7.12	תביעה לקבלת ליווי הרפואי ותוספת עזרת הזולת.....	597
7.13	סירוב המדינה לשלם למלווה הזרה.....	600
7.14	עתירה להתאמת רכב רפואי לפני נכות מצרפית.....	602
7.15	עתירה שעניינה בזכויותיו של העותר כנכה צה"ל.....	604
7.16	הפחתת דמי קיום.....	606
7.17	עתירה הנוגעת לאפליה בחישוב התגמולים המגיעים לנכי	
607	צה"ל - העתירה נדחתה.....	
7.18	בקשה לקבלת תגמולי מחייה באופן רטרואקטיבי מיום הגשת	
613	התביעה להכרה בזכאות מכוח חוק הנכים - הבקשה נדחתה.....	
615	פרק י"א: ביטוח למקרה מוות - סעיף 43א לחוק.....	
617	פרק י"ב: טיפול רפואי ותגמולים לחייל משוחרר - סעיף 43ב לחוק.....	
	פרק י"ג: תיאום דרגת משכורת; נכה שנפגע בשתי מלחמות - סעיפים	
619	44 ו-44א לחוק.....	
	חלק ג': חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-	
621	1970.....	

שער א': מבוא.....	621
פרק א': מהותו של חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה.....	621
פרק ב': ההסדרים השונים לקבלת תגמולים וקיצבאות.....	623
פרק ג': קבלת תגמולים לנפגעי פעולות איבה - חוק התגמולים.....	625
פרק ד': קבלת תגמולים לנכי צה"ל - חוק הנכים.....	627
פרק ה': קבלת תגמולים לנפגעי תאונות עבודה - חוק הביטוח הלאומי.....	629
פרק ו': השוואת ההסדרים.....	631
1. כללי.....	631
2. מחלה קונסטיטוציונלית - קשר סיבתי-משפטי.....	631
3. נטל ההוכחה.....	632
4. הבחנה בין תאונת עבודה לתאונת מקצוע וההבדלים בינם לבין ההסדר בחוק הנכים.....	634
5. הבחנה בין תאונת עבודה לבין ההסדר בחוק הנכים.....	635
6. ההבדלים בין חוק התגמולים וחוק הנכים לבין חוקי העבודה.....	636
שער ב': פרשנות.....	639
פרק א': הגדרות - סעיף 1 לחוק.....	639
1. הדין.....	639
2. "פעולת איבה".....	641
3. התנגשות עם אמבולנס בתפקיד חילוץ עקב מעשה טרור ותחולת חוק נפגעי פעולות איבה.....	641
4. "פגיעת איבה".....	642
5. ההלכה הפסוקה.....	643
5.1 יש צורך בקשר סיבתי בין פעולת האיבה לפגיעה.....	643
5.2 לא כל אימת שנפגע אדם ומבצע הפגיעה לא אותר, או שסיבתה אינה ידועה, מדובר בפעולת איבה.....	644
5.3 על-מנת שאדם יוכר כנפגע איבה חייב להתקיים קשר סיבתי ממשי בין הפגיעה הנטענת לבין פעולת איבה מסויימת.....	645
5.4 הבדל בין רקע פלילי לפעולת איבה.....	646
5.5 האם התובע זכאי לקבל קצבה לפי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, כבן משפחה של אחותו?.....	646
פרק ב': חזקת פגיעת איבה - סעיף 2 לחוק.....	649
1. הדין.....	649
2. כללי.....	649
3. הלכה פסוקה.....	649
3.1 קבלת תשלום מארגון טרור לא מחייבת כי הפעולה נעשתה על רקע לאומני.....	649

3.2 סעיף 2 לחוק התגמולים אינו מעביר לכתפי המשיב את נטל השכנוע באופן אוטומטי.....	650
3.3 נפגע אדם בנסיבות שיש בהן יסוד סביר להניח שנפגע פגיעת איבה, יראו את הפגיעה כפגיעת איבה אם לא הוכח אחרת.....	651
3.4 משלא עמד העורר בנטל השכנוע בפעימה הראשונה ולא קמה החזקה שהפגיעה היא פגיעת איבה, לא מוטל על המשיבה נטל הפעימה השניה לשלול חזקה זו.....	652
3.5 האם מדובר בתאונת דרכים או תאונה בעקבות פעולת איבה?.....	653
שער ג': ריפוי, החלמה ושיקום, תגמול לנכה, ניכוי דמי חבר לארגון יציג.....	655
פרק א': ריפוי, החלמה ושיקום.....	655
1. הדין.....	655
2. מימון מכון כושר הכולל בריכת שחיה.....	655
3. הלוואה על חשבון קיצבה - עקב חובות.....	656
4. החזר הוצאות נסיעה לדיוני וועדה רפואית לעררים ולהחזר הוצאות בגין רכישת קנביס רפואי.....	657
פרק ב': תגמול לנכה - סעיף 4 לחוק.....	661
1. הדין.....	661
2. כללי.....	661
3. הלכה פסוקה.....	662
3.1 תפקידה של הרשות המאשרת היא לקבוע האם מדובר בפגיעת איבה כמשמעותה בחוק.....	662
3.2 חובת קיום קשר סיבתי בין פגיעת האיבה לבין נכותו של הנפגע.....	662
3.3 קביעת דרגת נכות היא בסמכותה של ועדה רפואית.....	662
3.4 פרשנותו של סעיף 34 לחוק שירות המדינה.....	663
פרק ג': ניכוי דמי חבר לארגון יציג - סעיף 4 לחוק.....	665
פרק ד': קביעת דרגת נכות - סעיף 5 לחוק.....	667
1. הדין.....	667
2. כללי.....	667
3. הלכה פסוקה.....	667
3.1 הוועדה תשקול אם יש מקום לקבוע למערער נכות זמנית בתחום הנפשי בעקבות האירוע שהוכר.....	667
3.2 הוועדה הרפואית תתייחס לממצאי הוועדה בכל הנוגע לראיות שעל יסודן קבעה שהמערער סבלה בפיגוע מפגיעת ראש.....	668
3.3 יש לדון בהחמרת מצבו של המערער.....	670

3.4	הוועדה מילאה אחר הוראת פסק-הדין, לפיכך בית-הדין לא	
671	יתערב.....	
3.5	החלטת הוועדה הרפואית לעררים ניתנת לערעור בפני בית-הדין	
672	האזורי לעבודה בשאלה משפטית בלבד.....	
3.6	סעיף 5(ד) לחוק התגמולים מחיל את הוראת סעיף 119 לחוק	
673	הביטוח הלאומי.....	
3.7	רופא או וועדה רפואית שנתמנו לעניין סעיף 118 לחוק הביטוח	
	יקבעו את דרגת הנכות לפי המבחנים והכללים שהותקנו על-פי	
673	סעיף 10(ב) לחוק הנכים.....	
3.8	היעדר נימוק בקביעה כי אין קשר על דרך של "החמרה" בין	
	האירועים המוחיים שפקדו את המבקש ובין פגיעתו שהוכרה	
674	כפגיעת איבה.....	
3.9	ערעור על אי-נימוק בדחיית בקשת המערער לקביעת דרגת	
	נכותו מחדש בשל החמרת מצבו עקב אירוע פעולת איבה בו נפגע	
677	3.10 אי-נימוק בקביעה הוועדה - אי-התייחסות לא התייחסה לאף	
679	אחד מגורמי הסיכון עליהם עמדה הוועדה מדרג ראשון.....	
3.11	ערעור לפי סעיף 5 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה -	
681	אירוע איבה מיום 18.01.91.....	
3.12	ערעור לפי סעיף 5 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה -	
684	אירוע איבה מיום 08.02.06.....	
3.13	ערעור לפי סעיף לפני ערעור לפי סעיף 5 לחוק התגמולים	
	לנפגעי פעולות איבה - התייחסות הוועדה לכלל המסמכים - אירוע	
687	איבה מיום 25.07.06.....	
3.14	ערעור על החלטת הוועדה הרפואית לעררים לפיה קיימת	
	החמרה במצבו של המשיב בשיעור של 10% - אי-נימוק החלטת	
688	הוועדה.....	
691	פרק ה': עניינים שונים - סעיפים 6א עד 8 לחוק	
691	1. ביטוח חיים - סעיף 6א לחוק.....	
691	2. תגמול והטבות לבני משפחה - סעיף 7 לחוק.....	
692	3. מענק להוצאות קבורה - סעיף 7ב לחוק.....	
	4. תשלום חודשי בעד אבדן הכנסה לאפטרופוס של יתום משני הוריו	
693	- סעיף 7ד לחוק.....	
693	5. היעדרות קרוב משפחה מעבודה - סעיף 7ה לחוק.....	
693	6. דין נפגע או בן משפחה לעניין כל חיקוק אחר.....	
	שער ד': סמכות שר הרווחה, מינוי רשות מאשרת, ערר, סמכות	
	בית-הדין לעבודה, קביעת מועדים ייצוג בפני בית-הדין -	
695	סעיפים 9 עד 14 לחוק	
695	פרק א': סמכות שר העבודה והרווחה - סעיף 9 לחוק	

פרק ב': מינוי רשות מאשרת - סעיף 10 לחוק	697
1. הדין	697
2. כללי	697
3. בקשת רשות ערעור - מניעה מלדון בנכות שמיעה	698
פרק ג': ערר - סעיף 11 לחוק	699
1. הדין	699
2. כללי	699
3. הוראת הסופיות 11(ה) לחוק	699
4. הלכה פסוקה	700
4.1 על העותרת להעלות בוועדה את טענותיה וככל שלא תישא החלטתה חן בעיניה בנקודה משפטית תוכל לערער בפני בית-הדין האזורי לעבודה	700
4.2 כל טעות מהווה נשוא לביקורת שיפוטית	701
4.3 העורר לא הרים את נטל השכנוע, לא הוכח כי פגיעתו היתה חלק מאירוע האיבה	701
פרק ד': אישור פגיעת איבה - סעיף 12 לחוק	703
1. הדין	703
2. כללי	703
3. ההלכה הפסוקה	704
3.1 התאמת סעיף ליקוי לאור סבל מרעשים טנטון וסחרחורת	704
3.2 בקשת רשות ערעור דחיית ערעור על קביעת דרגות נכות זמניות בגין ליקוי שמיעה וטנטון	706
פרק ה': סמכות בית-דין לעבודה - סעיף 13 לחוק	709
פרק ו': קביעת מועדים; ייצוג בפני בית-דין - סעיפים 13א ו-14 לחוק	711
שער ה': תחולת חוק הביטוח, תגמול לפי חוק זה או גימלה לפי חוק הביטוח עקב מאורע אחר, תגמול לפי חוק זה או גימלה לפי חוק הביטוח ליתום - סעיפים 15 עד 16א לחוק	713
פרק א': תחולת חוק הביטוח - סעיף 15 לחוק	713
פרק ב': תגמול לפי חוק זה או גימלה לפי חוק הביטוח עקב מאורע אחר - סעיף 16 לחוק	715
1. הדין	715
2. כללי	715
3. פרשנותו של סעיף 34 לחוק שירות המדינה	715
פרק ג': תגמול לפי חוק זה או גימלה לפי חוק הביטוח ליתום - סעיף 16א לחוק	717

שער ו': תגמולים לפי חוק זה ותגמולים או פיצויים לפי חוקים אחרים, תגמול לבן משפחה לפי חוק משפחות חיילים ולפי חוק זה, תגמול לנכה לפי חוק הנכים ולפי חוק זה, תגמולים לנכה ובן משפחה לפי מספר חוקים - סעיפים 17 עד 17ג לחוק.....	719
פרק א': תגמולים לפי חוק זה ותגמולים או פיצויים לפי חוקים אחרים - סעיף 17 לחוק.....	719
פרק ב': תגמול לבן משפחה לפי חוק משפחות חיילים ולפי חוק זה; תגמול לנכה לפי חוק הנכים ולפי חוק זה; תגמולים לנכה ובן משפחה לפי מספר חוקים - סעיפים 17א עד 17ג לחוק.....	721
שער ז': טובות הנאה, תגמולים לפי חוק זה מכוח מספר עילות, הוראות לעניין נפגע מפעולת איבה שמטרתה המשנית היא פגיעה בישראל.....	723
פרק א': טובות הנאה - סעיף 17ד לחוק.....	723
פרק ב': תגמולים לפי חוק זה מכוח מספר עילות - סעיף 17ה לחוק.....	725
פרק ג': הוראות לעניין נפגע מפעולת איבה שמטרתה המשנית היא פגיעה בישראל - סעיף 17ו לחוק.....	727
שער ח': תגמולים מאוצר המדינה, נפגע מפעולת איבה נגד העם היהודי - החלת החוק, תחולה, נפגעי התש"ח-התש"ט, בני משפחה, סייג - סעיפים 18 עד 22 לחוק.....	729
פרק א': תגמולים מאוצר המדינה - סעיף 18 לחוק.....	729
פרק ב': נפגע מפעולות איבה נגד העם היהודי - החלת החוק - סעיף 18א לחוק.....	731
פרק ג': תחולה - סעיף 19 לחוק.....	733
פרק ד': עניינים שונים.....	735
1. נפגעי התש"ח-התש"ט - סעיף 19א לחוק.....	735
2. בני משפחה - סעיף 19ב לחוק.....	735
3. סייג - סעיף 19ג לחוק.....	736
4. תביעה לתגמול - סעיף 19ד לחוק.....	736
5. חובת עדכון פרטים - סעיף 19ה לחוק.....	736
6. עונשין - סעיף 19ו לחוק.....	737
7. תשלום שלא על-ידי המוסד - סעיף 20 לחוק.....	737
8. סמל ותעודה לנכים - סעיף 20א לחוק.....	738
9. ביצוע - סעיף 21 לחוק.....	738
10. תיאומים - סעיף 22 לחוק.....	738

חלק ד': חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950, חוק קיצבאות לחיילי מילואים, חוק המשטרה (נכים ונספים).....	739
שער א': כללי - סעיפים 1 עד 6 לחוק.....	739
פרק א': פירושים - סעיף 1 לחוק.....	739
1. הדין.....	739
2. תכלית החוק.....	741
3. "נספה" היסטוריה חקיקתית.....	741
4. "ידועה בציבור" - אלמנה לצורך קבלת התגמולים.....	742
5. בן חורג.....	743
6. "עקב השירות".....	744
7. הגדרת "בן משפחה".....	744
8. הגדרת "נכות".....	744
9. הלכה פסוקה.....	745
9.1 אין קשר בין הנכות של המנוח לבין פטירתו.....	745
9.2 המנוח בעת פטירתו שוחרר זה מכבר מן השירות, לפיכך אינו חוסה תחת ההגדרה של חייל אלא חייל משוחרר.....	745
9.3 יש לראות במערכת כידועה בציבור של המנוח היות והתמלאו שני הקרטריונים להגדרת ידועה בציבור.....	745
9.4 ערעור על החלטת קצין התגמולים לדחות את בקשתה של המעוררת להכיר בזכויותיה לפי חוק משפחות חיילים.....	746
9.5 בקשה לסילוק על-הסף - תביעת יורשים.....	751
פרק ב': תחולת החוק על אלמן - סעיף 1א לחוק.....	753
פרק ג': סמכות להעלות שיעורים - סעיף 1ב לחוק.....	755
פרק ד': מחלות בשירות בחזקת מחלה עקב השירות, חבלה בדרך למחנה או ממנו, מוות בשירות בחזקת מוות עקב השירות - סעיפים 2 עד 2ב לחוק.....	757
1. הדין.....	757
2. הוספת סעיפים 2א ו-2ב לחוק.....	758
3. הקשר הסיבתי בחוקי התגמולים - כללי.....	759
4. נטל ההוכחה על-פי חוק משפחות חיילים שנספו - סעיף 2א-2ב לחוק.....	759
5. סעיף 2א - הרחבת היקף זכויות משפחות נספים.....	760
6. היעדרות ללא רשות מן השירות.....	761
7. ההלכה הפסוקה.....	762
7.1 במועד מותה של המנוחה היא נעדרה שלא ברשות מן השירות ונחשבה לנפקדת.....	762

7.2	לא הוכח קשר בין נסיבות מותו של המנוח לבין נכותו המוכרת	762
7.3	כמשמעותו בחוק	762
7.3	כאשר מדובר באירוע שהתרחש בבית ובזמן חופשה, נטל	763
7.4	ההוכחה היה ונשאר על המערערים	763
7.4	הנטל רובץ על כתפי המשיב היות ורק הוא יודע מה היה מעמד	763
7.5	המנוח ביום מותו	763
7.5	אין קשר סיבתי-רפואי בין חשיפה לחומרים ממיסים לבין	764
7.6	תסמונת דום - נשימה בשינה	764
7.6	כאשר יש היתר כדין לחופשה אזי המנוח הינו בגדר נספה	764
7.7	מחיקת תביעה בעקבות חוסר סמכות עניינית	764
7.8	המנוח נחשב כ"נספה" לפי חוק משפחות חיילים שנספו	765
7.9	במערכה - נסיעה ברכב אזרחי ללא מדים	765
7.9	האם הוכיח המשיב כי הפטירה לא היתה עקב השירות - שכן	766
7.10	לא הוכחה חשיפה לקרינה אלקטרו-מגנטית?	766
7.10	תביעת פיצויים בגין נזקי גוף שנגרמו לתובעת לאחר שנתקלה	767
7.11	בזיו במדרכה	767
7.11	ערעור על פסק-דין הדוחה הכרה באם שכולה	769
7.12	ערעור על פסק-דינה של ועדת הערר, שלא קיבלה את בקשתם	769
	של הורי המנוח, להכיר בהם כבני משפחתו של נספה - סרטן מעי	773
	הגס - הערעור נדחה	773
777	פרק ה': דין נעדרים - סעיף 3 לחוק	777
779	פרק ו': קצין תגמולים - סעיף 4 לחוק	779
781	פרק ז': ועדת ערעור - סעיף 5 לחוק	781
783	פרק ח': סמכויות עזר - סעיף 6 לחוק	783
783	1. הדין	783
	2. האם וועדה רפואית מוסמכת להורות על עריכת חקירה סמויה	
	בעניינו של נבדק על-מנת לאסוף מידע באשר למצבו הרפואי או	
	התפקודי?	783
787	שער ב': שיעורי תגמולים - סעיפים 7 עד 13 לחוק	787
787	פרק א': תגמולים לאלמנה בלי ילדים - סעיף 7 לחוק	787
789	פרק ב': תגמולים לאלמנה עם יתומים - סעיף 8 לחוק	789
791	פרק ג': עניינים שונים	791
791	1. תגמולים לאלמנה במצב מיוחד - סעיף 8א לחוק	791
791	2. סכום חודשי למימון צרכים מיוחדים - סעיף 8ב לחוק	791
791	3. תוספת לאלמנה של נספה - סעיף 8ג לחוק	791
791	4. תגמולים בעד יתומים ואחים - סעיף 9 לחוק	791
792	5. תגמולים בעד יתומים משני הוריהם - סעיף 9ב לחוק	792
792	6. תגמולים לשכולים - סעיף 10 לחוק	792

793.....	7. תוספת להורים שכולים בעד אחי הנספה - סעיף 10א לחוק
794.....	8. תשלום חודשי לצרכים מיוחדים - סעיף 10ג לחוק
794.....	9. תגמול לשכול במצב מיוחד - סעיף 11 לחוק
796.....	10. תגמולים להורים זקנים - סעיף 12 לחוק
796.....	11. דין גרושה הזכאית למזונות - סעיף 13א לחוק
797.....	12. דין גרושה שיש איתה יתומים של נספה - סעיף 13ב לחוק
797.....	13. אישה שעזבה את הנספה - סעיף 13ג לחוק
799.....	שער ג': הענקות אחרות - סעיפים 14 ו- 15 לחוק
	פרק א': תוספת לתקופת הריון והענקת מיוחדת בקשר ללידה - סעיף
799.....	14 לחוק
801..	פרק ב': מענק מיוחד לאלמנה בעת התאלמנותה - סעיף 14א לחוק
803.....	פרק ג': מענק מיוחד - סעיף 14ב לחוק
805.....	פרק ד': ביטוח בפני מחלה - סעיף 15 לחוק
807.....	שער ד': הטבות - סעיפים 15א עד 15ט לחוק
807.....	פרק א': הטבות והיקפן - סעיף 15א לחוק
809.....	פרק ב': הטבות לשיקום תעסוקתי - סעיף 15ב לחוק
811.....	פרק ג': הטבות רכב וניידות - סעיף 15ג לחוק
813.....	פרק ד': הטבות לרווחה - סעיף 15ד לחוק
813.....	1. הדין
815.....	2. כללי
816.....	3. ערעור על פסק-דין הדוחה בקשה לסיוע בדיור
819.....	פרק ה': עניינים שונים
819.....	1. הטבות לדיור - סעיף 15ה לחוק
821.....	2. הטבות רפואיות - סעיף 15ו לחוק
822.....	3. הטבות לטיפול - סעיף 15ז לחוק
823.....	4. הטבות להנצחה - סעיף 15ח לחוק
825.....	5. ועדת חריגים להטבות - סעיף 15ט לחוק
827....	שער ה': סייגים לזכות התגמול - סעיפים 16 עד 21 לחוק
827.....	פרק א': התנהגות רעה חמורה - סעיף 16 לחוק
827.....	1. הדין
827.....	2. שימוש בסמים - התנהגות רעה
827.....	3. ההלכה הפסוקה
827.....	3.1 מותו של המנוח אינו בגדר התנהגות רעה
827.....	3.2 נהיגה ללא רישיון מהווה התנהגות רעה חמורה
828.....	3.3 האם התנהגות המנוח מהווה התנהגות רעה חמורה ?
833.....	פרק ב': נטילת תגמול במקרים מסויימים - סעיף 17 לחוק
835.....	פרק ג': מקבל תגמול או הטבה המרצה עונש מאסר - סעיף 18 לחוק

פרק ד': הפסקת תגמול והטבה לבני משפחתו של נעדר - סעיף 19 לחוק	837
פרק ה': תגמול לאלמנה שהיא גם שכולה ולאלמנה שהתאלמנה מנספה - סעיף 20 לחוק	839
1. הדין	839
2. תביעה להמשך תשלום קיצבת השארים	839
פרק ו': תגמולים לבן משפחה לפי חוק זה ולפי חוק נפגעי איבה - סעיף 20א לחוק	841
פרק ז': תגמול חודשי ופיצויים לפי חוק אחר - סעיף 21 לחוק	843
1. הדין	843
2. פרשנות סעיף 21 לחוק	844
3. יחסי הגומלין בין חוק הפלת"ד לבין חוק משפחות חיילים שנספו	845
4. ההלכה הפסוקה	846
4.1 התביעה לא מגלה עילה לפיצוי המערערת כניזוק משני על-פי אמות-המידה שנקבעו	846
4.2 כאשר המנוח נהרג והוא לא היה בשירות הצבאי אין המאשימה זכאית לתגמולים	846
4.3 על הנתבעת לפצות את התובע בסכום השווה ל- 80% משילוש הסכום המשתלם	847
פרק ח': עניינים שונים	849
1. זכויות לפי חוק זה ולפי חוק הביטוח הלאומי, התשי"ד-1953	849
סעיף 21א לחוק	849
2. זכויות לפי חוק זה ולפי חוק שירות המדינה (גימלאות), התשט"ו-1955	850
סעיף 21ב לחוק	850
שער ו': סדרי התביעה - סעיפים 23 עד 26 לחוק	851
פרק א': בקשות - סעיף 23 לחוק	851
1. הדין	851
2. חזקת מסירת ההחלטה	851
3. טיבה של ההחלטה - תוקפן של הנחיות פנימיות	851
4. הלכה הפסוקה	852
פרק ב': מילווי לתובע עד מתן החלטה - סעיף 24 לחוק	855
פרק ג': ערעור - סעיף 25 לחוק	857
1. הדין	857
2. כללי	857
3. הלכה פסוקה	858
3.1 יש להחזיר את תיקה של המערערת לקצין התגמולים, על-מנת שיתן החלטה חדשה לאחר שיבחן את רקע מחלתו של המנוח	858

3.2 לא הוכח מהפן העובדתי והרפואי כאחד, שהמחלה נגרמה עקב תנאי השירות בצבא.....	858
3.3 היפוך נטלי הראיה אין בו כדי לשנות את תוצאות פסק-דינה של הוועדה.....	859
3.4 ניתן לערער בנקודה משפטית בלבד.....	859
3.5 יש לקבל את הערעור ולקבוע כי המנוח הינו בגדר נספה.....	859
פרק ד': החלטות חדשות - סעיף 25 לחוק.....	861
1. הדין.....	861
2. כללי.....	861
3. הלכה פסוקה.....	861
3.1 התצהירים מהווים ראיה חדשה כמשמעותה בסעיף 25א(א) לחוק חיילים.....	861
3.2 יש להניח בפני קצין התגמולים, ראיות חדשות שלא היו בפניו עת נתן את ההחלטה הקודמת.....	862
3.3 המשיב כבול לעת מתן החלטתו נשוא הערעור להחלטת קצין התגמולים לחוק הנכים בדבר הכרה בטרשת העורקים.....	862
פרק ה': עניינים שונים.....	865
1. החזרת כספים ששולמו שלא כדין - סעיף 25ב לחוק.....	865
2. עיכוב זמני של תגמולים - סעיף 25ג לחוק.....	865
3. התיישנות תביעות - סעיף 26 לחוק.....	865
שער ז': סדרי תשלום - סעיפים 27 עד 35 לחוק.....	867
פרק א': התשלום מאוצר המדינה - סעיף 27 לחוק.....	867
פרק ב': מאימתי משלמים תגמולים - סעיף 28 לחוק.....	869
פרק ג': מאימתי יינתנו הטבות - סעיף 28א לחוק.....	871
1. הדין.....	871
2. משמעות הוראת סעיף 28א לחוק.....	871
3. ההלכה הפסוקה.....	872
3.1 על-מנת לפתוח את דלת הוועדה יש לעמוד בנטל ההוכחה.....	872
3.2 ראוי ונכון להקדים את המועד ליום הפטירה כל אימת שזהותו של המבקש הוכרה.....	873
3.3 אין מקום להתערב בהחלטת המשיב.....	874
3.4 המועד הקובע בו בוחנים את מעמדם של השארים הינו המועד בו הוגשה הבקשה גם באם מועד ההכרה היה לאחר מועד זה.....	875
פרק ד': תגמול בעד יתום המשרת שירות חובה בצה"ל - סעיף 29 לחוק.....	877
פרק ה': מענק נישואין לילדו של נספה - סעיף 29א לחוק.....	879
פרק ו': עניינים שונים.....	881
1. מענק ליתום שהגיע למצוות - סעיף 29ג לחוק.....	881

881.....	2. קצובת הבראה ונופש - סעיף 29 לחוק
881.....	3. מענק ליתום שני הוריו - סעיף 29 לחוק
881.....	4. תגמולים והטבות - הוראות שונות - סעיף 31 לחוק
882.....	5. ניכוי דמי חבר לארגון יציג - סעיף 31 לחוק
883.....	6. ניכוי תשלומי יתר - סעיף 31 לחוק
883.....	7. סילוק מלוות שיקום - סעיף 32 לחוק
883.....	8. דין יתרות התגמולים המגיעים לבן משפחה שנפטר - סעיף 32 לחוק
885.....	שער ח': תקנות - שיקום - סעיפים 33 עד 35 לחוק
885.....	פרק א': תקנות בדבר שיקום - סעיף 33 לחוק
887.....	פרק ב': חובת העסקה אחרי גיל הפרישה - סעיף 33 לחוק
891.....	פרק ג': עניינים שונים
891.....	1. הקלות שונות - סעיף 34 לחוק
891.....	2. הגדרות מיוחדות - סעיף 35 לחוק
893.....	שער ט': עניינים שונים
893.....	פרק א': הוועדה למתן סיוע לפני משורת הדין - סעיף 35 לחוק
895.....	פרק ב': שונות - סעיפים 36 עד 37 לחוק
897.....	פרק ג': הקבורה הצבאית
899.....	פרק ד': נוהלים פנימיים ומועדים
901.....	פרק ה': תביעת קיבוץ - ידיד בית-המשפט
903.....	פרק ו': חוק תשלום קיצבאות לחיילי מילואים ולבני משפחותיהם, התשס"ב-2002
913.....	פרק ז': חוק המשטרה (נכים ונספים), התשמ"א-1981
913.....	1. הדין
915.....	2. סעיף 1 לחוק
915.....	3. השוואת מעמד השוטר למעמד החייל והחלת חוק הנכים בהתאם - סעיף 2 לחוק
916.....	4. נטל ההוכחה - שוטר שנפגע לאחר שפרש מן המשטרה - סעיף 3 לחוק
916.....	5. שוטר שנפגע כתוצאה מטיפול רפואי לקוי
917.....	6. סעיף 5 לחוק
917.....	7. בקשה לסילוק התביעה על-הסף בהיעדר עילה
919.....	8. בקשה להורות על דחיית הודעה לצד ג' על-הסף, מחמת ייחוד עילה